

II

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την «Πρωτοβουλία της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και της Δημοκρατίας της Φινλανδίας για την έκδοση κανονισμού του Συμβουλίου περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας, που υποβλήθηκε στο Συμβούλιο στις 26 Μαΐου 1999»⁽¹⁾

(2000/C 75/01)

Στις 22 Ιουλίου 1999 και σύμφωνα με το άρθρο 262 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ανωτέρω πρωτοβουλία.

Το τμήμα ενιαίας αγοράς, παραγωγής και κατανάλωσης, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΟΚΕ, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 14 Δεκεμβρίου 1999, με βάση εισηγητική έκθεση του κ. Ravoet.

Κατά την 369η σύνοδο ολομέλειας (συνεδρίαση της 26ης Ιανουαρίου), η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση με 97 ψήφους υπέρ και 2 ψήφους κατά.

1. Εισαγωγή

1.1. Η υπό εξέταση πρόταση κανονισμού επαναλαμβάνει κατά λέξη τις διατάξεις της Σύμβασης των Βρυξελλών της 23ης Νοεμβρίου 1995 σχετικά με τις διαδικασίες αφερεγγυότητας, με εξαίρεση το κεφάλαιο V της εν λόγω Συνθήκης, που αναφέρεται στην ερμηνεία από το Δικαστήριο.

1.2. Στόχος της πρωτοβουλίας αυτής είναι να επιταχυνθεί η έναρξη ισχύος της εν λόγω Σύμβασης και να καταστεί άμεσα εφαρμόσιμα στα κράτη μέλη, ούτως ώστε να βελτιωθούν οι διαδικασίες αφερεγγυότητας που έχουν διασυνοριακή επίδραση.

2. Γενικές παρατηρήσεις

2.1. Πεδίο εφαρμογής

2.1.1. Ο προτεινόμενος κανονισμός ισχύει για όλες τις συλλογικές διαδικασίες που απορρέουν από την αφερεγγυότητα του οφειλέτη — είτε αυτός είναι φυσικό είτε νομικό πρόσωπο — και που συνεπάγονται τη μερική ή ολική πτώχευτική του απαλλοτρίωση και το διορισμό συνδικού. Οι διαδικασίες αυτές απαριθμούνται για κάθε κράτος σε παράρτημα.

2.1.2. Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις, τα πιστωτικά ιδρύματα, οι επιχειρήσεις επενδύσεων που παρέχουν υπηρεσίες, οι οποίες περιλαμβάνουν την κατοχή κεφαλαίων ή κινητών αξιών τρίτων, καθώς και οι οργανισμοί επενδύσεων χαρτοφυλακίου, δεδομένου ότι υπάγονται ήδη σε ειδικό καθεστώς, εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής.

2.2. Το σύστημα που θεσπίζει ο κανονισμός

2.2.1. Το σύστημα που θεσπίζει ο προτεινόμενος κανονισμός επιχειρεί ένα συμβιβασμό μεταξύ:

- αφενός, της αρχής του ενιαίου και καθολικού χαρακτήρα της πτώχευσης, η οποία υποδηλώνει ότι μια επιχείρηση που κηρύσσεται σε πτώχευση υπάγεται σε ενιαία διαδικασία, τα αποτελέσματα της οποίας αναγνωρίζονται από το σύνολο των κρατών μελών,
- και, αφετέρου, της αρχής του τοπικού και πολλαπλού χαρακτήρα των πτωχέσεων, σύμφωνα με την οποία η έναρξη της διαδικασίας μπορεί να πραγματοποιηθεί σε κάθε κράτος όπου ο οφειλέτης διαθέτει περιουσιακά στοιχεία και τα αποτελέσματά της περιορίζονται στην επικράτεια του εν λόγω κράτους.

⁽¹⁾ ΕΕ C 221 της 3.8.1999, σ. 8.

2.2.2. Κατ' αυτόν τον τρόπο, το κείμενο εισάγει την αρχή μιας κύριας διαδικασίας αφερεγγυότητας, η έναρξη της οποίας γίνεται στο κράτος όπου βρίσκεται το κέντρο των κύριων συμφερόντων του οφειλέτη και η οποία αναγνωρίζεται και έχει συνέπειες στην επικράτεια των άλλων κρατών μελών χωρίς πρόσθετες διαδικασίες. Για τις εταιρείες, το κέντρο των κύριων συμφερόντων τεκμαίρεται, μέχρις αποδείξεως του εναντίου, ότι συμπίπτει με τον τόπο καταστατικής τους έδρας.

2.2.3. Τα δικαστήρια ενός άλλου κράτους μέλους από εκείνο στο οποίο βρίσκεται το κέντρο των κύριων συμφερόντων του οφειλέτη δεν είναι αρμόδια για την έναρξη διαδικασίας αφερεγγυότητας, παρά μόνον εάν ο οφειλέτης διαθέτει εκεί εγκατάσταση. Η διαδικασία αυτή παράγει αποτελέσματα μόνον έναντι των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη που βρίσκονται στο συγκεκριμένο κράτος. Η εν λόγω διαδικασία, όταν η έναρξή της είναι μεταγενέστερη της έναρξης κύριας διαδικασίας, ονομάζεται δευτερεύουσα διαδικασία και, στην περίπτωση αυτή, συνιστά υποχρεωτικώς διαδικασία εκκαθάρισης.

2.2.4. Την έναρξη δευτερεύουσας διαδικασίας αφερεγγυότητας μπορεί να ζητήσει ο σύνδικος της κύριας διαδικασίας ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο ή αρχή αρμόδια για την κήρυξη έναρξης διαδικασίας αφερεγγυότητας σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους στο οποίο ζητείται η εν λόγω έναρξη.

2.2.5. Προβλέπονται μηχανισμοί για τη διασφάλιση της συνύπαρξης της κύριας διαδικασίας και της ή των δευτερευουσών διαδικασιών. Τέτοιοι μηχανισμοί είναι, για παράδειγμα, η υποχρέωση ενημέρωσης των διαφόρων συνδικών, η δυνατότητα του συνδικού της κύριας διαδικασίας να ζητά την αναστολή μιας δευτερεύουσας διαδικασίας και τη μεταφορά του ενδεχόμενου υπόλοιπου του ενεργητικού από μια δευτερεύουσα μάζα προς την κύρια.

2.3. Εφαρμοστέο δίκαιο

2.3.1. Εφαρμοστέο δίκαιο για τη διαδικασία και τα αποτελέσματά της είναι, κατ' αρχήν, ο νόμος του κράτους στο οποίο κηρύσσεται (ή πρόκειται να κηρυχθεί) η έναρξη της διαδικασίας. Αυτό ισχύει για τις προϋποθέσεις έναρξης και περάτωσης της διαδικασίας, καθώς και για τη διεξαγωγή της.

2.3.2. Ειδικοί κανόνες προβλέπονται για τη ρύθμιση συγκεκριμένων προβλημάτων. Τούτο αφορά κυρίως τις συμβάσεις εργασίας, για τις οποίες ορίζεται ότι τα αποτελέσματα μιας διαδικασίας αφερεγγυότητας επί των συμβάσεων αυτών διέπονται αποκλειστικά από τη νομοθεσία του κράτους μέλους που είναι εφαρμοστέα για τις εν λόγω συμβάσεις. Άλλοι κανόνες αφορούν κυρίως τα αποτελέσματα της διαδικασίας επί της επιφύλαξης κυριότητας, επί του συμφητισμού, επί των εμπραγμάτων δικαιωμάτων τρίτων και επί των συμβάσεων που αφορούν ακίνητη περιουσία.

2.4. Αναγνώριση των διαδικασιών

2.4.1. Σύμφωνα με τις διατάξεις της πρότασης κανονισμού, όταν εκδοθεί σε ένα κράτος μέλος απόφαση που κηρύσσει την έναρξη διαδικασίας αφερεγγυότητας, αναγνωρίζεται στην επικράτεια και των άλλων κρατών μελών. Τούτο δεν εμποδίζει, εντούτοις, την έναρξη δευτερευουσών διαδικασιών.

2.4.2. Επιπλέον, ο σύνδικος μιας κύριας διαδικασίας δικαιούται να ασκεί στο έδαφος των άλλων κρατών μελών όλες τις εξουσίες που διαθέτει με βάση το δίκαιο του κράτους ενάρξεως της διαδικασίας, για όσο διάστημα δεν έχει κηρυχθεί η έναρξη καμίας δευτερεύουσας διαδικασίας στα κράτη αυτά. Δύναται, για παράδειγμα, να μεταφέρει τα περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη εκτός του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκονται, εκτός εάν αυτά υπόκεινται σε εμπράγματα δικαιώματα ή επιφύλαξη κυριότητας. Εντούτοις, ο σύνδικος υποχρεούται να τηρεί, κατά την άσκηση των εξουσιών του, το δίκαιο του κράτους εντός του οποίου ενεργεί.

2.4.3. Εξάλλου, οι αποφάσεις που εκδίδονται, στα πλαίσια διαδικασίας αφερεγγυότητας, από τη δικαστική αρχή που κήρυξε την έναρξή της, αναγνωρίζονται χωρίς άλλες διαδικασίες. Εκτελούνται σύμφωνα με τις ρυθμίσεις της Σύμβασης των Βρυξελλών της 27ης Σεπτεμβρίου 1968 σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων επί αστικών και εμπορικών υποθέσεων. Σύμφωνα με τις ρυθμίσεις αυτές, οι αποφάσεις που εκδίδονται εντός ενός συμβαλλόμενου κράτους και είναι εκτελεστές εντός αυτού, μπορούν να εκτελεσθούν σε άλλο κράτος αφού τους δοθεί ο εκτελεστήριος τύπος, κατόπιν αιτήσεως οιουδήποτε ενδιαφερομένου.

3. Ειδικές παρατηρήσεις

3.1. Σκοπιμότητα της πρωτοβουλίας

3.1.1. Η ΟΚΕ αντιμετωπίζει κατ' αρχήν ευνοϊκά τη θέσπιση κοινοτικού κανονισμού που θα αποβλέπει στην επίλυση των διαφορών που προκύπτουν από τις πτωχεύσεις που περιλαμβάνουν διεθνείς πτυχές και, ως εκ τούτου, στην επιτάχυνση της εφαρμογής της Σύμβασης των Βρυξελλών του 1995 σχετικά με τις διαδικασίες αφερεγγυότητας. Η πρωτοβουλία αυτή θα συμβάλει, πράγματι, στην ενοποίηση των εθνικών οικονομιών στα πλαίσια της Εσωτερικής Αγοράς.

3.1.2. Η πρωτοβουλία αυτή αντιμετωπίζεται ευνοϊκά, πολύ περισσότερο που είναι η πρώτη που λαμβάνει το Συμβούλιο στον τομέα των αστικών διαδικασιών που δεν έχουν άμεση σύνδεση με την προστασία του καταναλωτή, χρησιμοποιώντας για τον σκοπό αυτό τις νέες διατάξεις που καθιερώνει η Συνθήκη του Άμστερνταμ.

3.1.3. Η ΟΚΕ τονίζει, εντούτοις, την ανάγκη να αποφευχθεί η θέσπιση ενός συστήματος υπερβολικά περίπλοκου, που θα μπορούσε να αποδειχθεί ανεφάρμοστο στην πράξη. Από αυτή την άποψη, διαπιστώνεται ότι οι περισσότερες από τις διατάξεις του προτεινόμενου κανονισμού είναι υπερβολικά περίπλοκες.

3.1.4. Επίσης, η ΟΚΕ υπογραμμίζει την ανάγκη εφαρμογής αυτού του κανονισμού στο σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εκφράζει, επομένως, την ευχή να συμμετάσχουν στον προτεινόμενο μηχανισμό και το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ιρλανδία και η Δανία, χρησιμοποιώντας προς τούτο τις δυνατότητες που τους παρέχουν τα πρωτόκολλα της Συνθήκης του Άμστερνταμ.

3.2. Στόχος

3.2.1. Η ΟΚΕ υπογραμμίζει ότι μια διαδικασία αφερεγγυότητας δεν αποσκοπεί μόνο στην εκκαθάριση του παθητικού και στην κατανομή του ενεργητικού μεταξύ των πιστωτών. Θα πρέπει να επιδιώκει και άλλους στόχους, όπως η διατήρηση της λειτουργίας των βιώσιμων επιχειρήσεων και η διασφάλιση της απασχόλησης. Από αυτή την άποψη, η ΟΚΕ διαπιστώνει με ικανοποίηση ότι η πρόταση κανονισμού δεν εφαρμόζεται μόνο στις διαδικασίες διαχείρισης της ρευστοποίησης, αλλά και στις διαδικασίες που αποσκοπούν στην ανόρθωση της επιχείρησης (βλ. παράρτημα Α).

3.2.2. Η ΟΚΕ εκφράζει, εντούτοις, τη λύπη της για το γεγονός ότι ο προτεινόμενος κανονισμός δεν αίρει τις στρεβλώσεις που προκύπτουν από τις διαφορές μεταξύ των εθνικών νομοθεσιών. Επίσης, δεν θέτει κοινούς στόχους για το σύνολο των κρατών μελών. Ακόμη, παρότι συνιστά ορισμένη πρόοδο, ο προτεινόμενος μηχανισμός είναι πολύ μετριοπαθής και ελάχιστα φιλόδοξος.

3.3. Ταχύτητα

3.3.1. Μία από τις κυριότερες επικρίσεις που διατυπώνονται γενικά για τις διαδικασίες αφερεγγυότητας είναι η υπερβολική τους διάρκεια. Από αυτή την άποψη, η ΟΚΕ λυπάται που στον προτεινόμενο κανονισμό δεν υπάρχει πρόβλεψη για την επίτευξη των διαδικασιών, π.χ. διάταξη για την εφαρμογή ομοιόμορφων μηχανισμών επίσπευσης στα διάφορα κράτη μέλη.

3.4. Το σύστημα που προτείνει η ΟΚΕ

3.4.1. Η ΟΚΕ εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι ο προτεινόμενος κανονισμός δεν επικυρώνει, πολύ απλά, την αρχή της ενιαίας και καθολικής πτώχευσης εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία συνεπάγεται ότι μια επιχείρηση που κηρύσσεται σε πτώχευση υπάγεται σε ενιαία διαδικασία, τα αποτελέσματα της οποίας αναγνωρίζονται από το σύνολο των κρατών μελών. Εξάλλου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είχε ταχθεί υπέρ της άποψης αυτής την εποχή της οριστικοποίησης της Σύμβασης των Βρυξελλών του 1995.

3.4.2. Είναι βέβαια κατανοητό το ότι ένα τέτοιο σύστημα δεν μπορεί να εφαρμοσθεί σε παγκόσμιο επίπεδο, για τις χώρες όμως της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που συναπαρτίζουν μια ενιαία Αγορά, η κατάσταση είναι εντελώς διαφορετική, δεδομένου ότι η ίδια η έννοια της ενιαίας Αγοράς θα έπρεπε, εκ φύσεως, να αποκλείει ακόμη και την ιδέα της δευτερεύουσας πτώχευσης.

3.4.3. Η λύση της καθολικότητας της πτώχευσης είναι αναμφισβήτητη εκείνη που μπορεί να εγγυηθεί με τον καλύτερο τρόπο την ισότητα των πιστωτών, καθώς και την ταχεία και ορθολογική οργάνωση της εκκαθάρισης. Πράγματι, το σύστημα που περιγράφεται στον προτεινόμενο κανονισμό, και που προβλέπει την συνύπαρξη μιας κύριας διαδικασίας με δευτερεύουσες διαδικασίες, τα αποτελέσματα των οποίων περιορίζονται στην επικράτεια ενός μόνο κράτους μέλους, θα δημιουργήσει δυσχέρειες που θα αποδειχθούν ανυπερέβλητες στην πράξη.

3.4.4. Επιπλέον, η δυνατότητα έναρξης δευτερευουσών διαδικασιών περικλείει τον κίνδυνο να στερήσει από την κύρια διαδικασία το οικονομικό της περιεχόμενο.

3.4.5. Εξάλλου, η θέσπιση ενιαίας διαδικασίας θα ενίσχυε τις πιθανότητες επιτυχίας των προσπαθειών για ανόρθωση μιας επιχείρησης που αντιμετωπίζει δυσχέρειες.

3.5. Πεδίο εφαρμογής

3.5.1. Η εξαίρεση των πιστωτικών ιδρυμάτων, των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, των επιχειρήσεων επενδύσεων και των οργανισμών επενδύσεων χαρτοφυλακίου από το πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου κανονισμού θα πρέπει να τύχει ευνοϊκής αντιμετώπισης. Πράγματι, οι επιχειρήσεις αυτές υπόκεινται σε ειδικές ρυθμιστικές διατάξεις και σε ενιαίο έλεγχο — από το κράτος της έδρας της εταιρείας — και, επομένως, δεν θα μπορούσαν να υπαχθούν σε σύστημα που επιδέχεται πολλαπλές διαδικασίες με περιορισμένα εδαφικά αποτελέσματα.

3.6. Αναγνώριση και εκτελεστό των αποφάσεων

3.6.1. Η απαίτηση εκδόσεως exequatur παρουσιάζει τον κίνδυνο να επιβραδύνει τις διαδικασίες και να επιφέρει περιττά έξοδα. Ως εκ τούτου, η ΟΚΕ φρονεί ότι οι αποφάσεις που εκδίδονται στα πλαίσια του προτεινόμενου κανονισμού θα έπρεπε να είναι εκτελεστές αυτοδικαίως. Από αυτή την άποψη, εκφράζει ικανοποίηση για τις εργασίες που πραγματοποιούνται αυτόν τον καιρό σε κοινοτικό επίπεδο για τον εκσυγχρονισμό και την απλούστευση των διατάξεων της Σύμβασης των Βρυξελλών του 1968 για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων και για τη μετατροπή των εν λόγω διατάξεων σε κανονισμό.

3.6.2. Εξάλλου, η ΟΚΕ φρονεί ότι ο κανονισμός θα έπρεπε να προβλέπει την αναγνώριση, εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των αποφάσεων που απαγορεύουν την άσκηση ορισμένων δραστηριοτήτων στα άτομα που έχουν συμβάλει, με την πλημμελή διαχείρισή τους, στην πτώχευση της επιχείρησής τους.

3.7. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

3.7.1. Άρθρο 16 — Η διάταξη που προβλέπεται στην παράγραφο 2 φαίνεται πως πρέπει να ερμηνευθεί με βάση το περιεχόμενο της παραγράφου 4 του άρθρου 3. Μήπως θα έπρεπε να συμπεριλάβει μια ρητή παραπομπή στην εν λόγω παράγραφο;

3.7.2. Άρθρο 18, παράγραφος 1 — Θα ήταν ίσως πιο σαφές να συμπεριληφθεί μια αναφορά σε συντηρητικά μέτρα αντίθετα «στην άσκηση αυτών των εξουσιών».

4. Συμπέρασμα

4.1. Παρότι η ΟΚΕ διατηρεί ορισμένες επιφυλάξεις ως προς το κείμενο αυτό, φρονεί ότι είναι προτιμότερο από την πλήρη έλλειψη διεθνούς ρύθμισης των πτωχεύσεων. Υπογραμμίζει εντούτοις ότι θα πρέπει να αποτελέσει απλώς ένα στάδιο προς την επεξεργασία μιας πληρέστερης και πιο φιλόδοξης ρύθμισης. Ιδιαίτερα θα πρέπει

να συνεχισθούν οι προσπάθειες για την αναγνώριση της αρχής του ενιαίου και καθολικού χαρακτήρα της πτώχευσης.

4.2. Η ΟΚΕ φρονεί ότι το κείμενο θα έπρεπε, τουλάχιστον, να επαναπροσανατολισθεί προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της κύριας διαδικασίας σε σύγκριση με τις δευτερεύουσες διαδικασίες. Μία μέθοδος που θα μπορούσε να αντιμετωπισθεί ως ενδεχόμενο είναι η ενίσχυση των εξουσιών του συνδίκου της κύριας διαδικασίας

και η πρόβλεψη ευρύτερων δυνατοτήτων επίτευξης της αναστολής των δευτερευουσών διαδικασιών.

4.3. Από την άποψη αυτή, η ΟΚΕ επικροτεί την εισαγωγή μιας ρήτρας αξιολόγησης στη Σύμβαση των Βρυξελλών ακριβώς πριν από την οριστικοποίησή της. Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, το σύστημα που καθιερώνεται μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αξιολόγησης κατόπιν αιτήσεως ενός από τα συμβαλλόμενα κράτη και, ούτως ή άλλως, δέκα χρόνια μετά από την έναρξη ισχύος του (άρθρο 53). Θα ήταν σκόπιμο να προβλεφθεί ανάλογη ρύθμιση και στην εξεταζόμενη πρόταση κανονισμού. Κατά τη γνώμη της ΟΚΕ, η αξιολόγηση αυτή θα πρέπει, ωστόσο, να πραγματοποιηθεί μετά από πέντε χρόνια.

Βρυξέλλες, 26 Ιανουαρίου 2000.

Η Πρόεδρος

της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Beatrice RANGONI MACHIAVELLI

Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την «Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών — Η ευρωπαϊκή βιομηχανία αερομεταφορών: Από την ενιαία αγορά στις προκλήσεις της παγκόσμιας αγοράς»

(2000/C 75/02)

Στις 20 Μαΐου 1999, και σύμφωνα με το άρθρο 262 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ανωτέρω πρόταση.

Το τμήμα «Μεταφορές, ενέργεια, υποδομές, κοινωνία των πληροφοριών», στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 21 Δεκεμβρίου 1999 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. von Schwerin.

Κατά την 369η σύνοδο ολομέλειας της 26ης και 27ης Ιανουαρίου 2000 (συνεδρίαση της 26ης Ιανουαρίου), η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε με 116 ψήφους υπέρ και 3 αποχές, την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Εισαγωγή

1.1. Η Επιτροπή, στην ανακοίνωσή της με τίτλο «Η ευρωπαϊκή βιομηχανία αερομεταφορών: από την ενιαία αγορά στις προκλήσεις της παγκόσμιας αγοράς» εξετάζει την κατάσταση που επικρατεί σήμερα στον τομέα των ευρωπαϊκών αερομεταφορών, τονίζει την ανάγκη της αδιάλειπτης βελτίωσης της αποδοτικότητας και της ανταγωνιστικότητας των ευρωπαϊκών αεροπορικών εταιρειών και αναφέρεται στις εξελίξεις που σημειώθηκαν την τελευταία δεκαετία, μετά την απελευθέρωση της αγοράς αερομεταφορών.

1.2. Στόχος της ανακοίνωσης της Επιτροπής είναι, πρώτον, να αξιολογήσει την πρόοδο που επιτεύχθηκε και, δεύτερον, να επισημάνει τις πρωτοβουλίες που μπορούν να συμβάλουν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του τομέα.

1.3. Σύμφωνα με την άποψη της Επιτροπής οι ευρωπαϊκές αεροπορικές εταιρείες ανέπτυξαν καινοτόμες στρατηγικές προκειμένου να προσαρμόσουν την οικονομική τους ανάπτυξη στην αγορά και να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις του ανταγωνισμού. Κατά την τελευταία τετραετία σημειώθηκε σημαντική αύξηση της παραγωγικότητας με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν νέες θέσεις απασχόλησης. Ωστόσο, σε σύγκριση με τους βασικούς ανταγωνιστές του και ιδιαίτερα με τις βορειοαμερικανικές αεροπορικές εταιρείες, ο τομέας εξακολουθεί να πλήττεται από διαρθρωτικό κατακερματισμό και να είναι ιδιαίτερα ευάλωτος οικονομικά.

1.4. Ο προσανατολισμός της αγοράς προς τον ανταγωνισμό οξύνθηκε ακόμη περισσότερο με την απελευθέρωση και την παγκοσμιοποίηση της αγοράς. Οι αεροπορικές εταιρείες αναγκάζονται συνεχώς να εντείνουν τις προσπάθειες αναδιάρθρωσης.